

TBMM

(S. Sayısı: 730)

Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/881)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-94/2078

05/05/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 14/4/2010 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Yaşamakta olduğumuz küresel siyasi ve teknolojik gelişmeler ve her alandaki globalleşme eğilimi sağlığı sınır tanımayan bir konu olarak dünya gündeminin ilk sıralarına yerleştirmiştir. Sağlık sorunlarının yarattığı sınırlar ötesi etkiler bu alanda ülkeler arasında iş ve güç birliğine duyulan ihtiyacı giderek artırmıştır.

Herhangi bir ülkede görülen bir hastalık ulaşımın da artmasıyla çok kısa sürede dünyanın her tarafına hızla yayılabilmektedir. Bu nedenle, ülkeler sadece kendilerine özgü sağlık sorunlarıyla değil; aynı zamanda genel dünya sağlık sorunlarıyla da ilgilenme durumundadır. Bu noktadan hareketle, eski çağlardan günümüze özellikle sağlık alanında ortaya çıkan hastalıkları yok etme, herkesin sağlık seviyesini yükseltme gibi konularda uluslar bir araya gelerek sağlık alanındaki bilgi ve birikimleri bilim süzgecinden geçirdikten sonra ülkelerin ve insanlığın hizmetine sunmaktadırlar.

Bunun yanı sıra, insanların sağlığa bakışlarında da büyük değişimler olmuştur.

Günümüzde sağlık kavramı eskisine oranla çok daha fazla unsuru içermektedir. Sağlık dendiğinde, hasta haklarından çevre sağlığına uzanan geniş bir perspektif karşımıza çıkmakta, bunun doğal bir sonucu olarak da sağlık alanında yapılan uluslararası işbirliği de çeşitlenip derinleşmektedir.

Bütün bu gelişmeler ve değişimleri yakından takip eden ve sağlık alanında uluslararası işbirliğinin gerek halkımıza, gerekse tüm insanlığa sağlayacağı yararın bilincinde olan Sağlık Bakanlığı ikili düzeyde yabancı devletlerle, çok taraflı düzeyde uluslararası kuruluşlarla işbirliğine özel bir önem vermektedir.

Bakanlığımız sağlık alanında Birleşmiş Milletler (BM) bünyesinde bulunan birçok uluslararası kuruluş ile işbirliği halindedir. Bu kuruluşlar arasında, en yoğun işbirliği halinde bulunduğu kuruluş, BM'nin sağlık alanındaki tek ihtisas kuruluşu olan Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'dür.

Bakanlığımız, DSÖ ile işbirliğini, her iki yılda bir imzalanan eski adı ile Orta Dönem İşbirliği Programı, şimdiki adıyla İki Yıllık İşbirliği Anlaşması adı altında yürütmektedir. Bu itibarla, Türkiye Cumhuriyeti adına 7 Ocak 2010 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011" çerçevesinde, Sağlık Bakanlığınca yürütülen projelere hem finansal destek hem de bilgi ve deneyimlerin paylaşılması amacıyla teknik destek sağlanması öngörülmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

25 Mart 2011

Esas No.: 1/881

Karar No.: 220

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 5/5/2010 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlık tarafından 18/5/2010 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011 'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 23/3/2011 tarihli 25 inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarıya ekli Anlaşma hükümleri incelendiğinde Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının, eski adı Orta Dönem İşbirliği Programı olan ve her iki yılda bir Sağlık Bakanlığımız ile Dünya Sağlık Örgütü arasında imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunabilmesi amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde, Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülen projelere finansal ve teknik destek sağlanmasını öngören Anlaşmaya bağlayıcılık kazandırılması olumlu karşılanmıştır.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
H. Murat Mercan

Eskişehir

Üye

Fevzi Şanverdi

Hatay

Üye

Canan Arıtman

İzmir

Başkanvekili
Mehmet Ceylan

Karabük

Üye

Canan Kalsın

İstanbul

Üye

Abdullah Çalışkan

Kırşehir

Üye

Necip Taylan

Tekirdağ

Kâtip
Mehmet Çerçi

Manisa

Üye

Mehmet Ufuk Uras

İstanbul

Üye

Hüseyin Tuğcu

Kütahya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ SAĞLIK BAKANLIĞI VE DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ AVRUPA BÖLGE OFİSİ ARASINDA İKİ YILLIK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI 2010/2011'İN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti adına 7 Ocak 2010 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011”in onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı V.

E. Günay

Devlet Bakanı

S. A. Kavaf

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Ö. Dinçer

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. Arınç

Devlet Bakanı

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

F. Çelik

Devlet Bakanı

C. Yılmaz

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

N. Çubukçu

Ulaştırma Bakanı V.

V. Eroğlu

Sanayi ve Ticaret Bakanı

N. Ergün

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN

KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ SAĞLIK BAKANLIĞI VE DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ AVRUPA BÖLGE OFİSİ ARASINDA İKİ YILLIK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI 2010/2011'İN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Babacan

Devlet Bakanı

F. N. Özak

Devlet Bakanı

E. Bağış

Adalet Bakanı

S. Ergin

Dışişleri Bakanı V.

M. Aydın

Bayındırlık ve İskân Bakanı

M. Demir

Tarım ve Köyşleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

T. Yıldız

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı

ve

**Dünya Sağlık Örgütü
Avrupa Bölge Ofisi arasında**

İki Yıllık İşbirliği Anlaşması

2010/2011

İmzalayanlar:

Sağlık Bakanlığı Adına

İmza

İsim

Prof. Dr. Recep Akdağ

DSÖ Avrupa Bölge Ofisi Adına

İmza

Marc Danzon, M.D.

İsim

Tarih

Unvan

Sağlık Bakanı

Tarih

Bölge Direktörü

Unvan

İÇİNDEKİLER

Giriş	7
İşbirliği Koşulları	8
BÖLÜM 1. 2008-2013 işbirliği için orta-dönem öncelikler	9
BÖLÜM 2. 2010-2011 İkili İşbirliği Anlaşması	10
1. Öncelikler, hedefler ve Beklenen Ülke Sonuçları (BÜS)	10
2. Bütçe	14
3. DSÖ ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin Sorumlulukları	14
1. DSÖ'nün sorumlulukları	14
2. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin Sorumlulukları	14
BÖLÜM 3. Öncelik alanlarına göre beklenen sonuçların ve çıktıların özeti.	15

Giriş

Bu belge, 2010-2011 iki yıllık dönemi için Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Ofisi ile Hükümet arasında İkili İşbirliği Anlaşması'nı (İİA) teşkil etmektedir.

İşbu 2010-2011 İkili İşbirliği Anlaşması, DSÖ Orta Dönem Stratejik Planı'nın (ODSP 2008-2013) kapsadığı döneme karşılık gelen 2008-2013 altı yıllık dönemi için DSÖ Avrupa Bölge Ofisi ve Hükümet arasında geçici Orta-dönem işbirliği çerçevesinin bir parçasıdır.

Mevcut İkili İşbirliği Anlaşması'nın hedeflerinin gerçekleştirilmesi hem DSÖ Sekreteryası hem de Hükümetin sorumluluğudur.

İşbu işbirliği çerçevesi ulusal sağlık yetkilileri ve DSÖ'nün dahil olduğu başarılı müzakere aşamalarının ardından ayrıntılı bir şekilde hazırlanmıştır.

Ulusal sağlık yetkilileri ve DSÖ tarafından anlaşıldığı ve 2008-09 İİA'nın Birinci Bölümünde tanımlandığı gibi 2008-2013 orta dönem işbirliği öncelikleri mevcut belge ile sonuçlanan sürecin başlangıç noktası olmuştur. Bundan sonra DSÖ Sekreteryası, ulusal sağlık yetkilileri ile, Örgütün küresel öncelikleri ve politika doğrultularını, ülkenin ihtiyaçlarının stratejik değerlendirmesini ve ülkede diğer ortaklarca gerçekleştirilen katkıların yanı sıra DSÖ'nün kendi kapasitesini de göz önüne alan 2010-11 için işbirliği önceliklerini formüle etmiştir.

Bu aşağıdaki şekilde oluşturulmaktadır:

1. Birinci bölüm Hükümetin ve DSÖ'nün ortak çabaları ile gerçekleştirilecek 2008-2013 altı yıllık dönemi için *işbirliğine yönelik orta dönem öncelikler ve hedefleri* belirlemektedir.

2. İkinci bölüm 2010-2011 iki yıllık dönemine odaklanmaktadır. Her bir iki yıllık öncelik için DSÖ Sekreteryası 2010-2011 süresince başarılabacak bir veya birkaç *Beklenen Ülke Sonucu* tanımlamıştır. Bu bölümün sonunda İkili İşbirliği Anlaşması için toplam tahmini bütçe beyanı bulunmaktadır.

3. İkili İşbirliği Anlaşması'nın üçüncü bölümü bir tablo şeklindedir. Her bir öncelik altında ilgili Beklenen Ülke Sonucunu gösteren bir tablo bulunmakta olup, bunların her birinin yanlarında DSÖ Avrupa Bölge Ofisi işbirliğiyle gerçekleştirilecek Beklenen Ülke Sonucu ile ilgili çıktıların (bir veya birkaç) listesi bulunmaktadır. Son olarak DSÖ Avrupa Bölge Komitesi'nin elli beşinci toplantısında (belge EUR/RC55/9 Rev.1, "DSÖ Avrupa Bölge Ofisi'nin Ülke Stratejisinin Sonraki Aşaması: Sağlık Sistemlerinin Güçlendirilmesi") sunulan belgeyi yansıtarak her bir çıktı, bir veya birkaç sağlık sistemi işlevine uygun olarak kategorize edilmiştir; diğer bir deyişle:

- Sağlık Politikası ve Diğer Gözetimcilik ve İdare Öğeleri (GZ)
- Sağlık Sistemi Finansman İşlevi (FN)
- Sağlık Sistemi Kaynak Yaratma İşlevi (KY)
- Sağlık Hizmetleri Sunum İşlevi (HS)

İşbirliği Koşulları

Orta-dönem öncelikler (bölüm 1) 2008-2013 için işbirliğine yönelik geçici işbirliği çerçevesi sağlayacaktır. Orta-dönem çalışması kademeli bir süreç olup, orta dönem öncelikleri, şartların değişimi için bir ihtiyaç olduğunu gösterdiği durumlarda karşılıklı mutabakat ile her iki yılda bir revize edilebilecektir.

İkinci bölümde takdim edilen ve Üçüncü Bölümde detaylandırılan 2010-2011 İkili İşbirliği Anlaşması, örneğin, ülkenin sağlık durumundaki değişiklikler, mutabık kalınan faaliyetlerin uygulanma kapasitesindeki değişiklikler, iki yıllık dönemde ortaya çıkan spesifik ihtiyaçlar veya Bölge Ofisi'nin mutabık kalınan faaliyetleri uygulama kapasitesindeki değişiklikler, veya artan finansman gibi durumların bir sonucu olarak DSÖ Avrupa Bölge Ofisi ve ülke arasında yazılı ortak anlaşma ile değiştirilebilecektir. Taraflardan herhangi biri değişiklikleri başlatabilecektir.

İkili İşbirliği Anlaşmasının imzalanmasının ardından, iki yıllık dönem için detaylı bir *ülke programı çalışma planı* geliştirilecektir. Her bir beklenen sonuç için, çalışma planı faaliyetler veya hizmetler, bütçeler, her bir Beklenen Ülke Sonucu hedefinin (taban ve hedef değerler) göstergeleri, sorumlu DSÖ görevlisi, ülke muhatabı (ilgili olan durumlarda), dönüm noktaları ve uygulama planına dair gerekli detayları belirtecektir. Uygulama 2010-2011 iki yıllık döneminin başında başlayacaktır. Ülke programının genel koordinasyonu ve yönetimi DSÖ Ülke Ofisi Başkanının sorumluluğudur.

İki yıllık dönem için DSÖ Bütçe tahsisi, hem DSÖ tahakkuk eden katkıları hem de diğer herhangi bir kaynaktan gelmek suretiyle Beklenen Ülke Sonuçlarının ağırlıklı olarak ülke düzeyinde başarılması için kullanılacak tahmini kaynakları göstermektedir. DSÖ personelinin girdisinin değeri bu tahminlere yansıtılmamıştır ve bundan dolayı rakamlar büyük oranda sağlanacak desteğin gerçek değerinin altında bulunmaktadır. İşbu İkili İşbirliği Anlaşmasına dahil edilen fonlar Bölge Ofisi'nin ülke ile işbirliğine tahsis edilen fonlardır. Ülke programı çalışma programının uygulanması bu fonların seferber edilmesi için tek yoldur.

Ayrıca işbu İkili İşbirliği Anlaşmasının varolan ortak hedeflerin desteklenmesi veya finansman eksikliği nedeniyle bu aşamada dahil edilmemiş faaliyetlerin başlatılması için diğer kaynaklardan daha fazla geliştirme ve kaynaklara açık olduğu kaydedilmelidir. Özellikle DSÖ Avrupa Bölge Ofisi "Bir DSÖ" ilkesi ruhu içerisinde ülke müdahalelerinin etkililiğini maksimize etmek amacıyla DSÖ Genel Merkezi ile koordinasyonu kolaylaştıracaktır.

BÖLÜM 1. 2008-2013'e Yönelik İşbirliği için Orta-Dönem Öncelikleri

İşbirliği için aşağıdaki öncelikler mevcut halk sağlığı kaygılarına ve sağlık sisteminin performansının iyileştirilmesi için süregelen ulusal çalışmalara yanıt olarak seçilmiştir. 2008-2013'e yönelik orta-dönem önceliklerinin belirlenmesi işbirliğinin stratejik yönlendirilmesini kolaylaştıracaktır.

1. Sağlık Bakanlığı'nın gözetimcilik kapasitesinin geliştirilmesi

- Hedef 1: Sağlık Bakanlığının iyileştirilmiş yönetim ve liderlik kapasitesi
- Hedef 2: Geliştirilmiş eczacılık geri ödeme sistemi ve kan güvenliği kontrol politikaları

2. Aile Hekimliği sistemine entegrasyonu temeline dayalı olarak çocuk, üreme ve anne sağlığı hizmetlerinin etkililiği, kalitesi ve bunlara erişimin iyileştirilmesi

- Hedef 1: Aile hekimliğiyle temel sağlık hizmetlerinin yeniden organizasyonu suretiyle iyileştirilmiş anne-çocuk ve üreme sağlığı hizmetleri etkililiği, kalitesi ve erişimi
- Hedef 2: Bebek ve anne beslenmesi dahil çocuk ve adolesan sağlığına, üreme sağlığına ve anne sağlığına ilişkin DSÖ stratejilerinin ve rehberlerinin uygulanması

3. Ani ortaya çıkan hastalıklar (SARS, Kuş Gribi v.b gibi), insani acil durumlar, iklim değişikliği veya çevre koşullarının kötüleşmesinin etkileri, biyo-terörizm ve diğer akut sağlık riskleri gibi acil durumlara yanıtın iyileştirilmesi için sağlık güvenliğinin güçlendirilmesi

- Hedef 1: Acil durumlara yanıt verebilmek için Sağlık Bakanlığı'nın güçlendirilmiş kapasitesi

4. Bulaşıcı Olmayan Hastalıklarla mücadele için politikalar geliştirmek ve uygulamak için Sağlık Bakanlığı'nın kapasitesinin güçlendirilmesi

- Hedef 1: Bulaşıcı olmayan hastalıklar ile mücadele amacıyla politikalar geliştirmek ve uygulamak için Sağlık Bakanlığı'nın geliştirilmiş kapasitesi
- Hedef 2: Başta trafik kazaları ile ilgili olmak üzere yaralanmalar, şiddet ve çevre risklerine yönelik politikaların teşvik edilmesi amacıyla güçlendirilmiş Sağlık Bakanlığı kurumsal kapasitesi

5. Aşı ile Önlenebilir ve diğer seçilmiş bulaşıcı hastalıkların kontrolü ve sürveyansı

- Hedef 1: Güçlendirilmiş bağışıklama programı yönetimi, eğitim, geliştirilmiş denetim ve kalite izlemi
- Hedef 2: Bulaşıcı hastalıklar için iyileştirilmiş sürveyans sistemi ve bölgesel, uluslararası alarm mekanizmalarına aktif katılım
- Hedef 3: Ulusal Tüberküloz Programını güçlendirmek ve Sırtma kontrolünden eliminasyona geçmek için iyileştirilmiş Sağlık Bakanlığı kapasitesi

BÖLÜM 2: 2010-2011 için İkili İşbirliği Anlaşması

1. Öncelikler, Hedefler ve Beklenen Ülke Sonuçları (BÜS)

Öncelik 1: Sağlıkta Dönüşüm Programı bağlamında Sağlık Bakanlığı'nın sağlık sistemleri gözetimcilik kapasitesinin geliştirilmesi

Hedef 1: Aşağıdaki şart ve kararlara da uygun olarak kanıta dayalı politika için Sağlık Bakanlığı gözetimcilik ve bağlantılı kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesi

- Tallinn Şartı: Sağlık ve Refah için Sağlık Sistemleri (2008),
- EUR/RC58/R4 (Gözetimcilik/Idare)
- EUR/RC59/R3 (Küresel Ekonomik Kriz Zamanlarında Sağlık)
- EUR/RC57/R2, WHA61.18, WHA58.30 (Bin Yıl Kalkınma Hedefleri)
- WHA62.12 (Temel Sağlık Hizmetleri ve Sağlık Sistemleri)
- WHA60.26 (Çalışanların Mesleki Sağlığı)

Hedef 2: Kurumlar arası uyuma odaklanmak suretiyle sağlık istatistiklerinin güvenilirliği, geçerliliği, zamanlılığının iyileştirilmesi (DSÖ; OECD, Dünya Bankası, EUROSTAT, vb)

- EUR/RC55/R4, EUR/RC53/R3 (Herkes için Sağlık)
- EUR/RC51/R3, WHA60.27 (Sağlık Enformasyon Sistemleri)
- WHA60.15 (Sağlık Araştırması)
- WHA62.16, WHA61.21, WHA60.30, WHA59.24 (Halk Sağlığı, Buluş ve Fikri Mülkiyet)

Hedef 3: Aşağıdaki kararlara da uygun olarak halkın ihtiyaçlarına yanıt vermek amacıyla insan kaynakları analizi ve stratejik planlama için Sağlık Bakanlığı'nın ve bağlantılı kurumların kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi

- EUR/RC57/R1, EUR/RC59/R4 (Sağlık için İnsan Kaynakları)

Hedef 4: Aşağıdaki kararlara da uygun olarak tıbbi ve biyolojik ürünlerin (ilaç, aşı ve kan) kalitesinin, güvenliğinin, etkililiği ve verimliliğinin AB politikası, düzenlemesi ve DSÖ kılavuzları ile uyumlu hale getirilmesi

- WHA60.29, WHA60.25, WHA60.20, WHA60.14, WHA55.14 (İlaçlar)
- WHA53.12 (Aşılar ve Bağışıklama için Küresel İttifak)
- WHA58.13, WHA28.72 (Kan ve İlave diğerleri)

Hedef 5: Aşağıdaki karara da uygun olarak ve cinsiyet eşitliğine odaklanarak erken çocukluk hedef grubunda sosyal belirleyicilere yönelmek

- WHA62.14 (Sağlık Eşitsizlikleri/Sağlığın Sosyal Belirleyicileri)

Beklenen Ülke Sonuçları (BÜS):

BÜS 1.1 Sağlık sektöründe gözetimcilik için kanıta dayalı politika belirlenmesinde iyileştirilmiş Sağlık Bakanlığı kurumsal ve teknik kapasitesi

BÜS 1.2 Tıbbi ürünlerinin ve zaruri teknolojilerin kalitesi, güvenilirliği, verimliliği ve etkili kullanılması için kanıta dayalı normlar ve müdahalelerin güçlendirilmiş uygulaması

BÜS 1.3 Cinsiyet eşitliğine özel olarak odaklanarak erken çocukluğun sosyal belirleyicilerini ele alan güçlendirilmiş politik anlayış

Öncelik 2: Acil durumlar ve iklim değişikliklerine yanıt amacıyla sağlık sistemleri hazırlıklılığı ve kapasitesinin artırılması

Hedef 1: Aşağıdaki kararlara da uygun olarak çoklu tehlikelerin ve çok sektörlü yaklaşımın Ulusal Sağlık Sektörü Acil Durum hazırlıklılık planına entegre edilmesi:

- EUR/RC56/9Rev.1, EUR/RC49/R6, WHA59.22, WHA58.1 (Acil Durum Hazırlıklılık ve Yanıt)
- WHA60.22 (Acil Hizmetler Sistemi)

Hedef 2: Aşağıdaki kararlara da uygun olarak iklim değişikliğine yönelik ulusal yanıt kapasitesi için AB politikası ve DSÖ kılavuzlarının uyumlu hale getirilmesi:

- WHA62.11, WHA61.19 (İklim Değişikliği ve ilave diğerleri)

Beklenen Ülke Sonuçları (BÜS):

BÜS 2.1 Teknik uzman değişimi, sınır ötesi işbirliği ve ulusal ve uluslararası ortaklık aracılığıyla geliştirilmiş ulusal kriz yönetimi kapasitesi (hazırlıklılık, yanıt ve iyileşme)

BÜS 2.2 İklim değişikliğine yönelik ulusal sağlık sistemleri yanıtının güçlendirilmesi

Öncelik 3: Bulaşıcı Olmayan Hastalıklar ile mücadele amacıyla stratejiler geliştirilmesi için sağlık sistemleri kapasitesinin güçlendirilmesi

Hedef 1: Aşağıdaki Deklarasyon ve kararlara da uygun olarak engellilerin ihtiyaçlarına(zihinsel engeller ve ruhsal bozukluklar) yanıt olarak politika geliştirilmesi ve toplum tabanlı bakım hizmetleri:

- WHA54.21, WHA58.23 (Engellilik)
- Helsinki Deklarasyonu: Avrupa için Ruh Sağlığı Deklarasyonu (2005), EUR/RC55/R2, EUR/RC51/R5, WHA55.10 (Ruh Sağlığı)

Hedef 2: Aşağıdaki kararlara da uygun olarak trafik güvenliğine özel önem vermek suretiyle yaralanmaları önlemek için müdahalelerin iyileştirilmesi:

- EUR/RC55/R9 (Yaralanmalar)
- WHA57.10, UNGA A/RES/62/244 (Yol Güvenliği)

- WHA56.24 (Şiddet ve Sağlık)

Hedef 3: Aşağıdaki şart ve kararlara da uygun olarak kanser ve tütün kontrolü ve obezite önleme stratejik planlarıyla ilgili öncelikli faaliyetlerin uygulanması

- WHA58.22 (Kanser)
- EUR/RC52/R12, WHA61.14, WHA56.1, WHA53.16, WHA54.18, WHA53.16, WHA52.18 (Tütün)
- Avrupa Obezite ile Mücadele Şartı (2006), EUR/RC57/R4, WHA60.23, WHA57.17, WHA55.23 (Obezite ve Fiziksel Aktivite)
- EUR/RC58/R8 (Davranışsal değişiklikler), WHA60.24, WHA57.16 (Sağlığın Teşviki)
- EUR/RC56/R2, EUR/RC54/R4, WHA61.14, WHA60.23, WHA53.17 (Bulaşıcı Olmayan Hastalıklar)

Beklenen Ülke Sonuçları (BÜS):

BÜS 3.1 Engelli/ruhsal bozukluğa sahip kişilere yönelik ve yaralanmaların önlenmesi amacıyla toplum tabanlı hizmetlere yönelik müdahalelerin geliştirilmesi için güçlendirilmiş politikalar

BÜS 3.2 Kanser ve tütün kontrolü ve obezite önleme politikalarına yönelik güçlendirilmiş politikalar ve kapsamlı sağlık teşviki

Öncelik 4: Bulaşıcı ve Aşı ile Önlenebilir Hastalıkların sürveyansı ve kontrolü için Uluslararası Sağlık Tüzüğü sağlık sistemleri kapasitesinin iyileştirilmesi

Hedef 1: Aşağıdaki kararlara da uygun olarak Uluslararası Sağlık Tüzüğü'nün uluslararası boyutta ilgili halk sağlığı sorunlarına yanıt olarak mekanizmaların ve önlemlerin uygulanmasının sağlanması

- EUR/RC59/R5, WHA62.10, WHA61.2, WHA60.28, WHA59.2, EUR/RC56/Rev.1, WHA58.5, WHA58.3, WHA56.28, WHA56.19, WHA55.16, WHA54.14, WHA48.13, WHA48.7 (Uluslararası Sağlık Tüzüğü ve Pandemi)

Hedef 2: Aşağıdaki kararlara da uygun olarak poliosuz statünün korunması, kızamık ve kızamıkçık eliminasyonuna odaklanarak Aşı ile Önlenebilir Hastalıkların epidemiyolojik sürveyansının temin edilmesi ve sürdürülmesi ve küresel ve bölgesel hedeflere katkı sağlamak

- EUR/RC50/R3, WHA60.14, WHA59.1 (Polio)
- EUR/RC55/R7, WHA61.15, WHA 58.15, WHA 56.20 (Kızamık ve Kızamıkçık, Küresel Bağışıklama)

Hedef 3: Aşağıdaki deklarasyon ve kararlara da uygun olarak Tüberküloz, Çoklu İlaça Dirençli Tüberküloz, HIV/AIDS, Sıtmaya odaklanarak Bulaşıcı Hastalıkların sürveyansı, kontrolü ve teşhisinin güçlendirilmesi:

- Berlin Tüberküloz Deklarasyonu (2007), WHA62.15, WHA60.19, WHA58.14, WHA53.1 (Tüberküloz)

- EUR/RC52/R9, WHA59.19, WHA57.14, WHA56.30, WHA55.12, WHA54.10, WHA53.14 (HIV/AIDS)
- DSÖ Avrupa Bölgesi Sıtma Kontrolünden Eliminasyona Geçiş Deklarasyonu (2005), EUR/RC52/R10, WHA60.18, WHA58.2, WHA52.11 (Sıtma)

Beklenen Ülke Sonuçları (BÜS)

BÜS 4.1 Sürdürülen poliosuz statü, kızamık ve kızamıkçığının eliminasyonu, diğer aşı ile önlenabilir hastalıkların sürveyansı ve kontrolü ve küresel ve bölgesel hedeflere katkı sağlanması

BÜS 4.2 Uluslararası Sağlık Tüzüğü'nün uygulanmasının güçlendirilmesi için iyileştirilmiş kurumsal kapasite ve bölgesel hedeflere katkı sağlanması

BÜS 4.3 Tüberküloz, HIV/AIDS ve sıtma programlarının iyileştirilmiş epidemiyolojik sürveyansı ve kontrolü

2. Bütçe

Toplam **tahmin edilen bütçe 3.615.000 Amerikan Dolarıdır**. DSÖ, uygun olması durumunda, ilave finansman kaynakları ile yukarıdaki öncelik alanlarını desteklemeye devam edecektir. Böyle bir ilave destek için gösterge rakamları yansıtmak amacıyla iki yıllık dönem boyunca düzenli olarak bu tür bilgileri güncellemeye devam edecektir.

3. DSÖ ve Hükümetin Yükümlülükleri

1. DSÖ'nün Yükümlülükleri

DSÖ, fonlarının uygunluğuna ve kural ile düzenlemelerine tabi olarak yukarıdaki program faaliyetlerini ve girdilerini sağlamayı kabul etmektedir. İcra esnasında herhangi bir yerel mali yardım veya doğrudan finansal işbirliği girdileri için bağımsız anlaşmalar akdedilecektir.

2. Hükümetin Yükümlülükleri

Hükümet, teknik işbirliği için gerekli tüm personeli, materyali, malzemeyi, ekipmanı ve yerel masrafları sağlayacaktır. Hükümetin, yukarıdaki faaliyetler için fon temini ile finansmana ek yapması teşvik edilmektedir.

BÖLÜM 3: Beklenen Sonuçlar Özeti ve Öncelik Alanlarına Göre Çıktılar

Öncelik 1: Sağlıkta Dönüşüm Programı bağlamında Sağlık Bakanlığının sağlık sistemleri gözetimcilik kapasitesinin geliştirilmesi

Beklenen Ülke Sonuçları (BÜS)	Çıktılar	Sağlık Sistemi Fonksiyon Alanı Gözetimcilik-GZ Finans-FN Kaynak Yaratma-KY Hizmet Sunumu-HS			
		GZ	FN	KY	HS
BÜS 1.1 Sağlık sektöründe gözetimcilik için kanıta dayalı politika belirlenmesinde iyileştirilmiş Sağlık Bakanlığı kurumsal ve teknik kapasitesi	Kanıta dayalı politika oluşturulmasının güçlendirilmesi için kurumsal kapasite inşası paketi	X	X		
	Kurumsal kapasite oluşturulması ve sağlık istatistik verilerinin uyumluluğunun iyileştirilmesi için tavsiyeler ile birlikte Sağlık Sistemi Performans Değerlendirmesine dair Rapor	X			
	İnsan kaynakları analizi ve stratejik planlama için kapasite inşasında Sağlık Bakanlığına teknik rehberlik ve destek	X		X	
	Üreme, anne, çocuk ve adolesan sağlığı (Bin Yıl Kalkınma Hedeflerinin Başarılması) ve meslek sağlığı dahil Temel Sağlık Hizmetleri paketinin yeniden tanımlanması ve genişletilmesi amacıyla tavsiyeler sağlanması	X			X

BÜS 1.2 Tıbbi ve biyolojik ürünlerin ve zaruri teknolojilerin kalitesi, güvenilirliği, verimliliği ve etkili kullanılması için kanıta dayalı normlar ve müdahalelerin güçlendirilmiş uygulaması	Eczacılık politikası, tıbbi ve biyolojik ürünlerin düzenlenmesi ve ilaçların fiyatlandırması/geri ödemesi ve akılcı kullanımına ilişkin teknik kılavuz	X		X	
	Hasta ve kan güvenliği yönetimine yönelik kapasite inşası ve geliştirme için politik kılavuz	X		X	
BÜS 1.3 Cinsiyet eşitliğine özel olarak odaklanarak erken çocukluğun sosyal belirleyicilerini ele alan güçlendirilmiş politik anlayış	Erken çocukluk gelişiminde sağlığın sosyal belirleyicilerinin rolü ve katkısına dair kapsamlı çalışma ve politika opsiyonlarına ilişkin tavsiyeler	X			

Öncelik 2: Acil durumlar ve iklim değişikliklerine yanıt amacıyla sağlık sistemleri hazırlıklılığı ve kapasitesinin artırılması

Beklenen Ülke Sonuçları (BÜS)	Çıktılar	Sağlık Sistemi Fonksiyon Alanı Gözetimcilik-GZ Finans-FN Kaynak Yaratma-KY Hizmet Sunumu-HS			
		GZ	FN	KY	HS
BÜS 2.1 Teknik uzman değişimi, sınır ötesi işbirliği ve ulusal ve uluslararası ortaklık aracılığıyla geliştirilmiş ulusal kriz yönetimi kapasitesi (hazırlıklılık, yanıt ve iyileşme)	Ulusal Sağlık Sektörü Acil Durum Hazırlıklılık Planı için politika tavsiyeleri ile acil tıbbi hizmetler dahil sağlık sistemi hazırlıklılık durumuna ilişkin rapor	X			X
BÜS 2.2 İklim değişikliğine yönelik ulusal sağlık sistemleri yanıtının güçlendirilmesi	Ulusal iklim değişikliği ve sağlık adaptasyon stratejisinin geliştirilmesi	X			

Öncelik 3: Bulaşıcı Olmayan Hastalıklar ile mücadele amacıyla stratejiler geliştirilmesi için sağlık sistemleri kapasitesinin güçlendirilmesi

Beklenen Ülke Sonuçları (BÜS)	Çıktılar	Sağlık Sistemi Fonksiyon Alanı Gözetimcilik-GZ Finans-FN Kaynak Yaratma-KY Hizmet Sunumu-HS			
		GZ	FN	KY	HS
BÜS 3.1 Engelli/ruhsal bozukluğa sahip kişilere yönelik ve yaralanmaların önlenmesi amacıyla toplum tabanlı hizmetlere yönelik müdahalelerin geliştirilmesi için güçlendirilmiş politikalar	Kurumsal bakıma bir alternatif olarak engelli kişiler (zihinsel engelliler ve mental bozukluklar) için toplum tabanlı hizmetlerin geliştirilmesi ve temel sağlık hizmetlerine entegre edilmesi için teknik yardım	X	X	X	X
	Trafik yaralanmaları ve ev içi şiddete odaklanarak yaralanma önleme politikalarının ve programlarının uygulanması için sağlık sistemi kapasitesinin güçlendirilmesi için sağlanan tavsiyeler	X		X	X
	Palyatif bakıma odaklanarak kanser kontrol programlarının desteklenmesi için ulusal kapasitenin güçlendirilmesine yönelik teknik rehberlik	X			X

BÜS 3.2 Kanser ve tütün kontrolü ve obezite önleme politikalarına yönelik güçlendirilmiş politikalar ve kapsamlı sağlık teşviki	Tütünsüz kamu alanları ve tütün ürünlerinin vergilendirilmesine özel önem vermek suretiyle tütün kontrolü kapasitesi değerlendirme raporuna yönelik sağlanan tavsiyelerin takibi	X			
	Fiziksel aktivitenin teşviki dahil ulusal obezite önleme planının uygulanmasının desteklenmesine yönelik teknik tavsiye	X			

Öncelik 4: Bulaşıcı ve Aşı ile Önlenebilir Hastalıkların süveyansı ve kontrolü için Uluslararası Sağlık Tüzüğü sağlık sistemleri kapasitesinin iyileştirilmesi

Beklenen Ülke Sonuçları (BÜS)	Çıktılar	Sağlık Sistemi Fonksiyon Alanı Gözetimcilik-GZ Finans-FN Kaynak Yaratma-KY Hizmet Sunumu-HS			
		GZ	FN	KY	HS
BÜS 4.1 Uluslararası Sağlık Tüzüğü'nün uygulanmasının güçlendirilmesi için iyileştirilmiş kurumsal kapasite ve bölgesel hedeflere katkı sağlanması	Epidemi ve pandemi eğilimli hastalıklar için pandemi hazırlıklılık planları dahil Uluslararası Sağlık Tüzüğü'nün uygulanması için ülkenin teknik ve laboratuvar kapasitesinin güçlendirilmesine yönelik yardım	X	X	X	X

BÜS 4.2 Sürdürülen poliosuz statü, kızamık ve kızamıkçığın eliminasyonu, diğer aşı ile önlenabilir hastalıkların sürveyansı ve kontrolü ve küresel ve bölgesel hedeflere katkı sağlanması	Poliosuz Statünün Sürdürülmesi	X			X
	Güçlendirilmiş bağışıklama sistemleri, aşı ile önlenabilir hastalıklar için yeni bağışıklama ürünleri ve teknolojiler dahil, kızamığın ve kızamıkçığın eliminasyonunun ve aşılarla eşit erişimin temin edilmesi amacıyla sürveyans ve raporlama	X			X
BÜS 4.3 Tüberküloz, HIV/AIDS ve sıtma programlarının iyileştirilmiş epidemiyolojik sürveyansı ve kontrolü	TB, MDR-TB, TB/HIV ve HIV/AIDS'e yönelik sürveyans, teşhis ve takip tedavisinin güçlendirilmesi için teknik yardım	X		X	X
	Ulusal sıtma eliminasyonun kolaylaştırılması ve teşvik edilmesi için stratejik rehberlik ve teknik yardım sağlanması	X		X	

İkili İşbirliği Anlaşmasının Uygulanmasının Yönetimi ve Koordinasyonu

Beklenen Ülke Sonuçları (BÜS)	Çıktılar
Güçlendirilmiş Ülke Programı Koordinasyonu	BM ortak faaliyetleri dahil ülke düzeyinde anahtar paydaşlar ile ortaklık ve koordinasyonun daha fazla güçlendirilmesine dair değerlendirme ve tavsiyeler
	Ülke düzeyinde DSÖ politikalarının teşvik edilmesi (Dünya Sağlık Günleri dahil)
	Her bir çalışma planı için uygulanan DSÖ Ülke operasyonları ve öngörülemez ülke ihtiyaçlarına yönelik sağlanan yeterli yanıt

KISALTMALAR LİSTESİ

Genel Kısaltmalar

GZ- Gözetimcilik İşlevi

FN-Finans İşlevi

KY-Kaynak Yaratma İşlevi

HS-Hizmet Sunumu

UNGA-United Nations General Assembly (Birleşmiş Milletler Genel Asamblesi)

WHA-World Health Assembly (Dünya Sağlık Asamblesi)

EUR/RC-European Regional Committee (Avrupa Bölge Komitesi)

HIV-Human Immunodeficiency Virus

MDR-TB-Multi-Drugs Resistance TB (Çoklu İlaça Dirençli TB)

TB-Tüberküloz

